

Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України
щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів,
спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної
хвороби (COVID-19)”, внесеного народними депутатами України
Королевською Н.Ю. та іншими
(реєстраційний номер 3824-1 від 23 липня 2020 року)

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект в запропонованій редакції.

2. Пропозиції законопроекту щодо тимчасового звільнення від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) окремих категорій осіб потребують узгодження із принципами обов’язковості страхування осіб, які працюють на умовах трудового договору (контракту) та інших підставах, передбачених законодавством, а також осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, фізичних осіб – підприємців та рівноправності застрахованих осіб стосовно отримання пенсійних виплат та щодо виконання обов’язків стосовно сплати страхових внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування, визначеними статтею 7 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон).

Крім цього, реалізація норм законопроекту щодо тимчасового звільнення осіб, зазначених у законопроекті, від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску за найманих працівників, враховуючи пропоновані законопроектом зміни до Закону щодо зарахування до страхового стажу періодів, за які не сплачено страхові внески, допускає порушення пенсійних прав найманих працівників, зазначених в пункті 1 частини першої статті 11 Закону.

Так, Законом та законами про інші види загальнообов’язкового державного соціального страхування передбачено зв’язок реалізації гарантованих статтею 46 Конституції України прав на забезпечення громадян у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, із тривалістю та розмірами сплачених страхових внесків на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (єдиного внеску). Тільки сплачені страхові внески (єдиний внесок), як передбачено у частині першій статті 24 Закону, є підставою для врахування періодів роботи у страховий стаж працівникам, необхідний для призначення їм пенсії.

Також, норми законопроекту потребують оцінки стосовно їх відповідності критеріям допустимості державної допомоги, визначеним у статтях 5, 6 Закону України “Про державну допомогу суб’єктам господарювання”. Відповідно до статті 4 цього Закону державна допомога може реалізовуватися, зокрема, у формах надання податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов’язкових платежів; списання боргів, включно із заборгованістю за надані державні послуги, списання штрафних санкцій, компенсація збитків суб’єктам господарювання; надання гарантій, кредитів на пільгових умовах,

обслуговування кредитів за пільговими тарифами; зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Норми законопроекту потребують узгодження із принципом правової визначеності, що полягає, як зазначив Європейський суд з прав людини, в тому, що право має бути належним чином доступним та передбачуваним за своєю дією та сформульованим з належною чіткістю, що дає можливість особам регулювати свою поведінку.

У Рішенні Конституційного Суду України від 20 грудня 2017 року № 2-р/2017 зазначено про те, що принцип юридичної визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

Разом з цим, у доповіді “Верховенство права”, схваленій Європейською Комісією “За демократію через право” на 86-му пленарному засіданні, що відбулося 25-26 березня 2011 року, зазначено про те, що юридична визначеність є ключовою у питанні розуміння верховенства права; держава зобов'язана дотримуватися та застосовувати у прогнозованій і послідовній спосіб ті закони, які вона ввела в дію; юридична визначеність передбачає, що норми права повинні бути зрозумілими і точними, а також спрямованими на забезпечення постійної прогнозованості ситуацій і правових відносин; юридична визначеність означає також, що необхідно у цілому дотримуватися зобов'язань або обіцянок, які взяла на себе держава перед людьми (поняття “законних очікувань”).

Крім цього, реалізація норм законопроекту матиме негативний вплив на дохідну частину бюджету Пенсійного фонду України та Державного бюджету України, що потребує врахування думки Міністерства фінансів України.

Всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Пропозиція законопроекту щодо набрання ним чинності з дня, наступного за днем його опублікування, суперечить частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передуює плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Є. КАПІНУС

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

28.07.2020